

Verslag Raadscommissievergadering Financiën en Bestuur d.d. 16 juni 2020

Aanwezig

Voorzitter : Bart van Oort
Commissiegriffier : Peter van Boxtel

Commissieleden : 8/10
CDA : Theo van de Berkmortel, Joris van Loon, Thijs van den Elsen
LR&D66 :
Dorpspartij : Rens de Haas, Sven van de Meer
VVD : Jan Vroomans
Sociaal GB : Willie van den Eventuin, Jaap Minnema

Mede aanwezig: Accountant De heren Janssen en Van Lierop

Collegeleden:

Burgemeester Michiel van Veen, Wethouder Inge van Dijk

Ambtelijke vertegenwoordiging namens college:

Ad van de Voort, John Verhoeven.

1 Algemene mogelijkheid tot inspreken

Griffier of voorzitter hebben geen verzoek tot inspreken ontvangen.

2 Openen commissievergadering en vaststellen van de agenda

De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur. Fractie CDA stelt voor de beraadslaging over de agendapunten 5 tot en met 8 te combineren. De commissie stemt daarmee in.

3 Vragen commissieleden over niet geagendeerde onderwerpen

Geen van de leden heeft verzocht mondelinge vragen te kunnen stellen.

4.a Vaststellen verslag commissie Financiën en Bestuur d.d.12 mei 2020

Het verslag wordt inhoudelijk en tekstueel conform het concept verslag vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag zijn geen opmerkingen.

4.b Lijst met toezeggingen

De commissie heeft geen opmerkingen

4.c Termijnplanning

De commissie heeft geen opmerkingen

5 - 8 Afsluiting Bouwgrondexploitatie 2019, Jaarrekening 2019, Begrotingsnota 2021, 2^e financiële rapportage.

De behandeling start met een presentatie, c.q. toelichting door de accountant, op het jaarwerk. De heer Janssen van Crowe Foederer bv attendeert daarbij beknopt op enkele aspecten in de door deze accountant afgegeven controleverklaring jaarrekening 2019.

Vooraf spreekt hij waardering uit voor de wijze waarop in samenwerking met de ambtelijke organisatie in deze bijzondere tijden het jaarwerk goed en tijdig is verricht. De verklaring bevat vier elementen. De eerste is getrouwheid van het getoonde financiële beeld. Het tweede aspect is rechtmatigheid, oftewel zijn alle transacties tot

stand gekomen conform de gestelde normen. Verder is er de afzonderlijke WNT verantwoording en een afzonderlijke SISA verklaring. Op alle aspecten komt de accountant tot een goedkeurend oordeel. Daarbij is een aantal onzekerheden en een aantal fouten gerapporteerd. Deze blijven echter binnen de norm, waardoor deze niet tot een niet-goedkeurend oordeel zouden moeten leiden.

Op pagina 5-6 is een kort beeld gegeven van de financiële positie van de gemeente. Dwz wat, welke last, is begroot en wat is gerealiseerd. Hoe is realisatie gedekt, en hoe heeft dat zijn weerslag genomen op de solvabiliteit van de gemeente. Het positief resultaat vóór bestemming wordt voornamelijk verklaard uit de grondexploitatie. Solvabiliteit stijgt daardoor naar ruim 8% waar deze relatief recent nog op 3,9% zat. Dit is echter nog steeds beneden gemiddeld en dus behoeft de positie van de gemeente nog steeds de aandacht. De accountant betreft daarbij dat het weerstandsvermogen nog onder druk komt a.g.v. de coronacrisis. De interne financiële organisatie is voldoende op orde.

Ofschoon de begroting op twee punten wordt overschreden is daar geen sprake van begrotingsonrechtmatigheden. De bouwgrondexploitatie blijft een punt van aandacht omdat hierin forse investeringen zijn gedaan die in de toekomst wel afgewikkeld zullen moeten worden. Tussentijdse winstneming vindt gestructureerd en zorgvuldig plaats. Uiteindelijke winsten kunnen overigens nog variëren. Voor het project Smartpark, waarin de meeste bedragen zijn geïnvesteerd, wordt een nieuwe doorrekening gemaakt die op het moment van het jaarwerk nog niet gereed was. Vooralsnog is er geen indicatie dat e.e.a. naar beneden zou moeten worden bijgesteld. De raad dient tzt de definitieve nieuwe doorrekening te ontvangen.

De accountant heeft met de post golfbaan kunnen instemmen omdat op basis van de plannen een gezonde exploitatie mogelijk moet zijn. De accountant beveelt aan dit jaarlijks te volgen.

Ten aanzien van de Attero-claim is nog steeds niet duidelijk op basis van welke voet (inwoneraantal of aandeel in afval) deze wordt verrekend. Het opgenomen bedrag ad € 185.000 kan dus nog wijzigen. Bij inkoop en aanbesteding is in een aantal gevallen geld uitgegeven, in totaal ca € 6 ton, op basis contracten die niet rechtmatig waren aanbesteed. De accountant heeft dit opgenomen in de foutenlijst.

In het sociaal domein is nagegaan of zorg daadwerkelijk geleverd is overeenkomstig de uitgaven. Dit blijkt het geval doordat hierop gecontroleerd wordt door accountants bij zorgverleners en bij zorg tot € 50.000 door GR Peelgemeenten. Zodoende blijft voor een slechts relatief laag bedrag van ca. € 169.000 onzekerheid over of daarvoor zorg daadwerkelijk is verleend.

In de rapportage is ten slotte uiteengezet op welke aspecten de Coronacrisis mogelijk effect heeft. Of, en in welke omvang is tot op heden onzeker.

Sociaal Gemert-Bakel merkt op dat de Corona crisis zich voordoet in 2020 en vraagt hoe dit dan effect kan hebben op het jaarwerk 2019.

De accountant / de heer Janssen bevestigt dat de gebeurtenis zich voordoet na balansdatum. Dit neemt niet weg dat deze van betekenis kan zijn voor schattingen die zijn gedaan in de jaarrekening. Bijvoorbeeld aannames over het werkelijk kunnen innen van vorderingen op debiteuren.

Sociaal Gemert-Bakel vindt het bijzonder dat je gestraft wordt als je minder afval produceert en vindt dat een kapitalistische weeffout.

De accountant antwoordt dat dit een onderdeel is van het contract met Attero en de voorwaardelijke afspraken over het leveren een bepaalde hoeveelheid afval.

De fractie CDA informeert of gezien de verhoging van de pensioenvoorziening voor wethouders van € 4 ton naar € 1 miljoen sprake is van een goud gegarandeerd pensioen, terwijl voor veel Nederlanders pensioenen onder druk staan.

De heer Janssen licht toe dat de pensioenvoorziening voor wethouders gecreëerd moet worden op de balans bij gemeenten, en niet bij pensioenverzekeraars, en dat vanwege een historisch lage rekenrente bij diverse gemeenten vergelijkbare ophogingen als in onze gemeente te zien zijn nu.

CDA constateert daarop dat een vrijval van bedragen ontstaat zodra de rekenrente weer gaat stijgen.

Sociaal Gemert-Bakel merkt op dat de destijds gemaakte keuze van gemeenten om zelf, als werkgever, op te komen voor pensioenaanspraken van ex-politici nu tot een vrijwel tegenovergestelde situatie leidt als waarin de gemiddelde pensioengerechtigde verkeert.

De voorzitter constateert dat het jaarwerk voldoende is gepresenteerd en besproken en dankt de heer Janssen / accountant voor de toelichting. De commissie vervolgt haar beraadslagingen over de agendapunten 5 tot en met 8.

Sociaal Gemert-Bakel herhaalt dat de fractie de bijstorting in de pensioenvoorziening voor ex-wethouders opvallend vindt. Graag toelichting van de wethouder hierover als ook een duiding van het aantal wethouders dat hiermee is bediend. Ten aanzien van grondexploitatie vraagt de fractie hoe risico's gemanaged worden, en hoe inkooptrajecten met name rond de Omgevingswet via Bizob beheerst worden.

De fractie VVD roept de brief van GS in herinnering waarmee de begroting 2020 werd goedgekeurd echter met kanttekeningen. De raad heeft aangegeven dat bij de tussentijdse rapportages het college naast de vaste punten in die rapportages, extra aandacht geeft aan de kanttekeningen vanuit het provinciehuis. De VVD fractie wijst op onze financiële verordening waarin de raad heeft vastgelegd hoe het college zich verantwoordt en stelt vast dat de rapportages niet volledig aan deze afspraak beantwoorden. Desgevraagd gaf het college destijds aan geen expliciete opdracht vanuit de raad ontvangen te hebben mbt rapportage / monitoring op aanvullende punten. Gaat dit nu wel gebeuren?

Dezelfde verordening bepaalt dat de kadernota / begrotingsnota eenmaal per jaar aan de raad wordt voorgelegd met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming voor de komende drie begrotingsjaren. De nu voorgelegde kadernota voldoet hieraan niet. Naast de vraag of dit rechtmatig is, is de VVD fractie bovenal van mening dat net als bij de Titanic bekend is dat ijsbergen op onze koers liggen, wij echter nu besluiten geheel niet van koers te veranderen. VVD ziet de corona crisis zeker als oorzaak voor onzekerheden, het kan echter niet het excuus zijn voor het in het geheel ontbreken van denkrichtingen. Afsluitend ziet de fractie VVD een voordeel van circa € 1 ton vanwege de keuze om met 3 in plaats van met 4 wethouders door te gaan. Of gaat dit voordeel op aan wachtgeldverplichtingen?

De raadsfractie CDA is positief over de jaarrekening en over de ontwikkeling in het weerstandsvermogen, ofschoon die ontwikkeling met name bij externe partijen zit. Ten aanzien van de grondexploitatie geldt dat het project Vrije Erven in de Mortel

positief is verlopen. Er zijn twee risicovolle posten, te weten Keizersberg te Elsendorp en de kavels in Gemert.

Het batig saldo van de jaarrekening komt op tijd gelet op de zware tijden die iedereen ziet aankomen. Het dak gerepareerd toen de zon scheen. Ook al is de buffer niet echt groot, CDA is blij dat deze nu is aangelegd.

Bij de verschillen-analyse heeft CDA de vraag of het incidenteel overschot op het personeelsbudget ad € 515.000 omgezet kan worden in structureel.

Dorpspartij constateert met genoegen dat de grondexploitatie stevig bijdraagt aan de toegenomen algemene reserve. Echter met winstwaarschuwing dat de grootste slagen nu gemaakt zijn. Dorpspartij stelt vast dat de via motie verlaagde grondprijzen in de Rips niet tot het gehoopte succes geleid hebben.

Wat de jaarrekening betreft ziet de fractie Dorpspartij het effect van reëel begroten. Daarbij zijn voorzieningen, zoals de zorg, waaraan de fractie sterk hecht intact gebleven. Prettig is het vertrouwen dat de accountant uitspreekt in de gemeente. De Dorpspartij signaleert dat er ook kwetsbaarheden zijn naar de toekomst zoals de golfbaan.

De keuze voor een beleidsarme kadernota is logisch gegeven de omstandigheden.

Dorpspartij vindt dat wij wel moeten blijven staan voor onze ambities ondanks de onzekerheden. Zorg en voorzieningen beschouwt Dorpspartij daarbij als primair fundament. Ook wil zij vasthouden aan de ambitie mbt onderwijshuisvesting.

De algemene reserve is inmiddels, versneld, op peil als gevolg van het uitvoeren van het herstelplan eigen vermogen. De wethouder wordt uitgenodigd te reageren op de gedachte om, met name vanwege de grilligheid van de kosten in het sociaal domein, het herstelplan eigen vermogen een vervolg te geven. Van de anderhalf uur voor deze vergadering verschenen raadsinformatienota Meicirculaire 2021 heft de fractie nog geen kennis kunnen nemen. Deze heeft naar verwachting wel betekenis voor de kadernota.

Het negatief saldo in de 2^e Financiële Rapportage was vanwege de berichten vanuit het sociaal domein verwacht. Corona crisis heeft hierop een nog versterkend effect.

Wethouder Van Dijk bevestigt dat de lage rekenrente debet is aan de forse ophoging van de pensioenvoorziening voor 30 ex-wethouders en 3 zittende wethouders.

Risicomanagement wordt in het kader van grondexploitatie vorm gegeven door 2 jaarlijkse risico-bijeenkomsten met de projectleiders, ruimtelijk medewerkers, financieel medewerkers en civiel medewerkers, waarbij per project een gewogen risico wordt toegekend. Beheersmaatregelen worden voorgesteld en de rapportages worden voorgelegd aan management en college.

Sociaal Gemert-Bakel vraagt wat de wethouder, naast geld beschikbaar houden, concreet doet om risico te verkleinen.

Wethouder Van Dijk zegt dat dit per exploitatie bepaald wordt. Op de vraag over Omgevingswet en Bizob zegt de wethouder een schriftelijke reactie toe aan de fractie Sociaal Gemert-Bakel.

Aan de VVD fractie zegt wethouder Van Dijk toe dat het college een opdracht vanuit de raad opvolgt, of dat nu n.a.v. een brief is of vanwege een informatieplicht.

Hetzelfde geldt voor een verordening over tussentijdse rapportage mbt – taakstellende – bezuinigingen.

De fractie VVD is blij met deze reactie, maar spreekt twijfel uit over de kwaliteit van ambtelijke advisering bij beantwoording door de vorige portefeuillehouder financiën.

De voorzitter stelt vast dat niet de ambtelijke organisatie maar het college en de wethouder de gesprekspartner van de raad en raadsfracties zijn.

De wethouder herkent zich niet in het geschetste beeld en zegt toe dat wordt nagegaan of de tussentijdse rapportage beantwoordt aan de daaraan gestelde regels. Ten aanzien van de kadernota stelt de wethouder dat de coronacrisis niet als excuus gebruikt wordt. Met andere gemeenten is gespard hoe zij hiermee omgaan mbt de kadernota. Met elkaar moet worden vastgesteld dat panelen voortdurend verschuiven. Onzekerheid bestaat over compensatie vanuit het Rijk. Het college heeft er daarom voor gekozen maximaal transparant te zijn over de financiële uitdaging die er ligt en daarbij tevens de onzekerheden te benoemen. Dit heeft geleid tot het procesvoorstel om eerst in oktober / november te komen tot een begroting 2021, waarbij dan in beeld gebracht wordt wat de visie is op nieuwe wensen, bestaande voorzieningen, en eventuele bezuinigingsdoelstellingen. Het beeld van de Titanic is hier niet van toepassing.

Fractie VVD had het toch gepast gevonden om te bepalen hoe omgegaan wordt met wat we al wel weten. Bijvoorbeeld een debat over hoe haalbaar we nog een MFA vinden, of dat bijgestuurd moet worden. Idem dito t.a.v. één cultuurhuis. VVD stelt voor dergelijke issues te markeren, zonder dat persé al een oplossing uitgediscussieerd hoeft te worden.

De wethouder zegt toe dat de vraag of de keuze voor 1 wethouder minder financieel voordeel oplevert, zsm schriftelijk aan de VVD fractie wordt beantwoord. In de richting van de CDA fractie geeft zij aan te zullen onderzoeken in hoeverre het overschot in de personeelslasten, structureel, in de begrotingsvoorstellen kan worden opgenomen.

Het idee van Dorpspartij om te werken aan een versie 2.0 van het herstelplan eigen vermogen spreekt de wethouder aan. Zij zegt toe een voorstel hiertoe te ontwikkelen.

Dorpspartij verduidelijkt haar standpunt over de kadernota en de steun aan het door het college voorgelegde voorstel. Daarbij word de VVD fractie uitgenodigd haar standpunt te verhelderen.

De VVD fractie zegt dat zij niet een in beton gegoten kadernota verwacht maar wel visie en richting vanuit het college. Als ondanks dezelfde timing van een meicirculaire vorig jaar, en een traject van 4 jaar achtereenvolgens verlieslatend zijn, wel een MFA kan worden voorgesteld moet het ook dit jaar mogelijk zijn over de meest wezenlijke onderwerpen richtinggevend voorstellen voor te leggen.

Fractie CDA constateert dat veel gemeenten er op dit moment voor kiezen om geen kadernota uit te werken.

Sociaal Gemert-Bakel herkent de bedenkingen die de fractie VVD uit. Je kunt altijd aangeven welke kant je uit wil en hoe je denkt risico's te beperken. Deze kadernota is redelijk je kop in het zand steken.

De fractie VVD vraagt de fractie Dorpspartij aan te geven hoe zij hier over denkt als de onzekerheden nog even groot zijn eind oktober. Wat zijn de criteria om wel een begroting vast te kunnen stellen?

Dorpspartij zegt dat die vraag nu niet voorligt. Ook vindt zij het niet gepast om nu op voorhand al zaken te schrappen, hetgeen niet wil zeggen dat je geen visie hebt. Te zijner tijd zal, met de kennis van dat moment, de begroting vastgesteld moeten worden.

De fractie VVD vraagt waarom het college dat principe niet nu ook toepast. Kennelijk is er wel een visie. Gegeven de onzekerheden kun je die dan toch opschrijven.

Procesconclusies:

De voorzitter stelt met de commissie per voorstel de respectieve procesconclusies vast.

Afsluiting Bouwgrondexploitatie 2019

Rijp voor raadsbehandeling als hamerstuk.

Jaarrekening 2019

Rijp voor raadsbehandeling als bespreekstuk.

Begrotingsnota 2021

Rijp voor raadsbehandeling als bespreekstuk.

2e financiële rapportage

Rijp voor raadsbehandeling als hamerstuk.

De voorzitter stelt vast dat de volgende toezeggingen zijn gedaan.

- Het college geeft een verklaring voor de structurele overschrijding bij Bizob, tbv de fractie Sociaal Gemert-Bakel.
- Het college reageert schriftelijk op de opmerkingen van de VVD fractie over de Financiële Verordening en de inhoud van de tussenrapportage op het punt van bezuinigingen.
- Het college gaat, tbv de VVD fractie, na of een besparing ontstaat als gevolg van het voortgaan met 3 ipv 4 wethouders.
- Het college komt met een voorstel gericht op een 2.0 versie herstelplan eigen vermogen, tbv de fractie Dorpspartij.
- Het college onderzoekt, tbv de CDA fractie, of de nu incidentele besparing op personele lasten een structureel begrotingsvoorstel kan worden.

9. Begrotingswijziging vanwege overeenkomst MS licenties

De fractie CDA is verrast door dit voorstel, met name door de hoogte van het bedrag en het moment waarop dit voorstel komt. Is het gebruikelijk om te wachten tot de laatste update? Zijn er meer systemen die wij samen met Laarbeek benutten? Is een hoog aantal gebruikers wellicht de oorzaak voor de kosten.

VVD fractie kan instemmen met het voorstel en ziet de kosten als onvermijdelijk.

Sociaal Gemert-Bakel geeft aan dat die onvermijdelijkheid samenhangt met de bereidheid om eventueel van leverancier te wisselen.

Burgemeester van Veen, portefeuillehouder, geeft aan dat kosten bij voorkeur tijdig worden meegenomen met andere begrotingsvoorstellen. Deze kosten zullen ontstaan zijn net na het opmaken van de begroting als gevolg van de aankondiging van Microsoft in september / oktober 2019 te zullen stoppen met ondersteunen van Office 10. Microsoft is daarnaast voortdurend op zoek naar nieuwe contractvormen. Gemert-Bakel en Laarbeek zullen in samenwerking met VNG korting bedingen. De hoogte van het bedrag is door professionals getoetst en de burgemeester zegt er van uit te gaan dat iedere medewerker of stagiaire een eigen account krijgt. Hij zegt nadere informatie toe zowel over of iedere individuele gebruiker meetelt en of het bedrag van € 50.000 een aanbesteed bedrag is of anderszins. De optie om van leverancier te wisselen is het overdenken waard, echter nu niet opportuun.

Procesconclusie:

Rijp voor raadsbehandeling als hamerstuk.

Toezeggingen:

De heer Van Veen zegt nadere informatie toe zowel over of iedere individuele gebruiker meetelt en of het bedrag van € 50.000 een aanbesteed bedrag is of anderszins.

10. Stand van zaken: samenwerking, bovengemeentelijk en regionale zaken

Burgemeester Van Veen gaat als nieuwe portefeuillehouder kennismaken bij de diverse gremia en terugkoppelen wat hij daar ophaalt.

11. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.06 uur.

Voortgang lijst met toezeggingen:

Cie F&B	22-10-2019	Agp 6 VVD vraagt hoeveel geld aan externe partijen is uitgegeven in 2018 en 2019 in adviezen aan het college. Naam organisatie, onderwerp, projecten, advies en kosten op een rij.	
Cie F&B	12-5-2020	MRE Vaststellen zienswijze concept begroting 2021; Wethouder zegt toe om in het AB over te brengen dat doelstellingen MRE scherper uitgewerkt worden in resultaten in de begroting 2021.	
Cie F&B	16-6-2020	Agptn 5 t/m 8 Afsluiting Bouwgrondexploitatie 2019, Jaarrekening 2019, Begrotingsnota 2021, 2e financiële rapportage: De voorzitter stelt vast dat de volgende toezeggingen zijn gedaan. • Het college geeft een verklaring voor de structurele overschrijding bij Bizob, tbv de fractie Sociaal Gemert-Bakel. • Het college reageert schriftelijk op de opmerkingen van de VVD fractie over de Financiële Verordening en de inhoud van de tussenrapportage op het punt van bezuinigingen. • Het college gaat, tbv de VVD fractie, na of een besparing ontstaat als gevolg van het voortgaan met 3 ipv 4 wethouders. • Het college komt met een voorstel gericht op een 2.0 versie herstelplan eigen vermogen, tbv de fractie Dorpspartij. • Het college onderzoekt, tbv de CDA fractie, of de nu incidentele besparing op personele lasten een structureel begrotingsvoorstel kan worden.	
Cie F&B	16-6-2020	Agpt. 9 Begrotingswijziging vanwege overeenkomst MS licenties: De heer Van Veen zegt nadere informatie toe zowel over of iedere individuele gebruiker meetelt en of het bedrag van € 50.000 een aanbesteed bedrag is of anderszins.	